

Sexta etas mundi

Anno mundi. 5473.

Anno christi. 274.

Euticianus papa natione thuscus patre maximo ex ciuitate lunensi post felicem pontificem sedis romae vir sanctissimus et eruditus. Instituit ut in altari noue fruges benedicentes: maxie vero fabe et vne. Constituit item ne quod martyres sepelire vellent sine dalmatica collobove purpureo id facere auderet se nescientes presertim. Trecetos enim hic martyres se propria manu sepelisse fecerunt. Uerum ubi ex sacris ordinibus mense decembri habitis presbros. xiiij; diaconos quinq; episcopos nouem creasset martyrio coronantur. Et in cimiterio calixti via appia sepelit octauo kal. augusti. Sedit annu vnu: mensem vnu: diem unum. Vacat tum sedes dies octo: Sunt qui scribunt eum annis octo mensibus decem in pontificatu vixisse. Damasus tamen prime sententie auctor est.

Caius papa natione dalmateus patre caio ex genere diocletiani impato Cris primu pbi tpe fuit. deinde caio et carino imparibus vir utique diuinus quod ordines in ecclia distinxit: quibus tamquam gradibus quibusdam ad epatum ascenderet. hi erant hostiarius: lector: exorcista: acolitus: subdiaconus: diaconus presbyter: episcopus. Ide quod (ut quondam fabianus) regiones diaconis diuisit: quod res gestas martyrum conscriberet. Constituit etiam ne pphanus quispiam sacris iniciatus in iudicium vocaret: neque paganus aut hereticus accusandi christianum hoitem potest haberet. Tandem orta in christianos tpe diocletiani tanta persecuzione quata nonnulla antea in subterraneis locis quas criptas vocant diu latuit. Captus deinde a persecutoribus una cum gabinius fratre eiusque filia susanna martyrio coronantur. et via appia in cimiterio calixti sepelitur decimo kal. maij. Sedit autem caius annis. xij. mensibus quatuor diebus duodecimi: quo quidem tpe presbros quinque et viginti diaconos octo episcopos quinque creamit. Quater ordinibus sacris mense decembri habitis. Vacat tum sedes dies undecimi. hunc tamen quindecim annis sedisse eusebius scribit Paulus samosatenus episcopus.

Paulu quendam samosatenus episcopus vir utique eruditissimum per hoc tempore ab orthodoxa fide descendentem arthemonis heresim excitasse dicitur. que quidem heres marie virginitati tradicebat: assertebatur quod post christum natum se viro suo ioseph commiscuisse et alios filios procreasse. hic itaque paulus in demortui episcopi locum antiochensis episcopus creatus superbe nimium sese habebat. Interdu enim pre superbiam et luxurias relegebat et dictabat epulas: multis costipato agmine precedenteribus ac subsequentibus. unde propter hoem arrogatiam christianam religionem plerique detestabantur. Sed quid faceret nostra temestate qua nil vel superbie vel pompe ne dicata luxurie addi potest. Si tot adolescentes sericatos in eis preferocibus viderentur. si subsequenti presbororum turbam cernerent clamidibus optimis eiusque coloris hincinde ab equis deauratis pendenteribus. Excruciantur eos ac dicerent nil eis cum christo preter similitudinem quandam religionis coe esse. Is autem predicte heres assert inflatus opinione suipsius ac tribunal altius querens: negabat dei filium e celo descendisse: sed a maria cepisse originem et initium e terra habuisse. hanc obrem in scilicet antiocheno oīm episcoporum quod aderat consensu publice damnatur est. marie vero gregorius cesariensis episcopus viri scissimi sui quod tam scilicet interfuit: et postea per fidem christi martyrij penam subiicit.

Manes quidam hereticus gente psalma vir utique callidus et diabolicus vita et mortibus barbarus: his tempibus fuit et multa damnata ecclesijs intulit. Is enim profiteri se christum ausus est: ascitis in societatem duodecim discipulis quo fidem rebus in omnibus faceret: et ad interficiendas deceptorum alias infandi dogmatis sui ferale commentum de sacrilegiosis et fabulosis mendaciosis texuit. Et per has insanarij opiniones ruinas se suosque sequaces decepit: ut falsi corporis fingeret christum dicens (ut leo papa testatur) cum nihil in se solidum: nihil verum hominum oculis actibusque probuisse sed simulacrum carnis vacua imaginem demonstrasse: hic etiam et sequentes suis duo principia esse affirmabat unde s. boni alterum malum: unde lucis et alterum tenebrarum. Testamentumque veterum respues et novum solu recipies. ab eo manicheorum heres exordium sumpsit. ut autem cum impugnatur manes ob impietatem et superbiam: ita maxime laudat anatolius laodicenus episcopus propter religionem et doctrinam.

Cesari et alii martyres

Felix presbyter et eusebius monachus his persecutionibus apud terracina campanie urbe per fidem christi interempti sunt. nam eusebius cum sanctos martyres iulianum et cesarium presbros sepelisset: et huius rei gratia multos ad fidem convertisset quod predictus felix baptizavit: cum eodem felice papa detentus ad forum iudicis ignominiose perducitur cui oīno sacrificare nolle decollatus est nonis novembri. Cesarium autem diaconum et iulianum presbyterum per unum diem ante predictos in eadem urbe interfectos fuisse constat. Ipse enim cesarius diaconus cujus multis diebus in custodia solus maceratus fuisse. postea cum ipso iuliano in sarcum missus et in mare precipitatus kal. novembri martyrium complevit. Adiobus quoque presbyter et tyrasius diaconus ac felix subdiaconus oīm beati polycarpi episcopi discipuli apud augustinum galliarum urbem gloriose martyrio coronantur quos polycarpus ex oriente in gallias docendi gratia direxerat. Tandem vectibus per forati obierunt.

Linea sumorum pontificum

Euticianus

Euticianus

Caius

Manes hereticus

